

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/134/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5813209223
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5813209223.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej, sudcov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľa: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Trnavská cesta 82, Bratislava, IČO: 36 062 235, zastúpený spoločnosťou Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, proti odporcovi: S. H., nar. X.XX.XXXX, bytom Ul. X. S. XXX, G., zastúpený advokátom JUDr. Petrom Harakálym, so sídlom S. XX, H., o zaplatenie 3.627,04 Eur s príslušenstvom, v konaní o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 10C/18/2014-77 zo dňa 15. júla 2014, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 10C/18/2014-77 zo dňa 15. júla 2014 potvrdzuje.

O trovách odvolacieho konania r o z h o d n e súd prvého stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 3.627,04 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 3.627,04 Eur od 14.11.2013 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň týmto rozsudkom rozhodol, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 13.8.2000 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej F. E. ako vodička motorového vozidla zn. Škoda 120 L ev. č. TS 845 AB v dôsledku nesprávnej techniky a spôsobu jazdy spôsobila dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k jej úmrtiu a taktiež k zraneniam odporcu, ktorý bol spolujazdcom a ktorý je v dôsledku nehody invalidným. Vodička F. E. nemala v čase nehody predpísané vodičské oprávnenie. Na motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda, sa vzťahovalo zákonné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Poistná udalosť bola nahlásená Slovenskej poisťovni, a.s. dňa 23.1.2001 Ing. Z. K., ktorý bol v čase nehody zapísaný v evidencii vozidiel, ako jeho užívateľ a ktorý ako poistený mal v čase nehody uzavretú zmluvu o poistení zodpovedností za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so Slovenskou poisťovňu, a.s. Podľa § 28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v platnom znení práva a povinnosti Slovenskej poisťovne, a.s. vzniknuté zo zákonného poistenia prešli na Slovenskú kanceláriu poisťovateľov a v mene a na účet Slovenskej kancelárie poisťovateľov ich uplatňuje Slovenská poisťovňa, ktorej právnym nástupcom je od 1.1.2003 Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Bratislava. Aktívna vecná legitímácia v priebehu konania nebola ani účastníkmi konania spochybňovaná. Navrhovateľ vyplatil dňa 3.12.2012 Sociálnej poisťovni sumu 3.627,04 Eur ako náhradu za vyplatený invalidný dôchodok za obdobie od 1/2010 do 11/2012. Navrhovateľ si uplatnil náhradu vyplatených súm v zmysle § 11 ods. 1 písm. e) vyhlášky č. 423/1991 Zb., podľa ktorého poisťovňa má právo na náhradu súm, ktoré vyplatila z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, proti poistenému, ktorý zveril vedenie motorového vozidla osobe, ktorá nemala predpísané vodičské oprávnenie. V zmysle § 11 ods. 5 vyhlášky výška náhrady, na

ktorú poisťovni vznikne právo podľa odsekov 1 až 4, nemôže presiahnuť úhrn súm, ktoré poisťovňa vyplatila z dôvodu poistnej udalosti. Výška uplatnenej náhrady je tak limitovaná len výškou vyplateného plnenia z dôvodu poistnej udalosti. Je len na poisťovateľovi, či sa rozhodne uplatniť si náhradu všetkých vyplatených súm alebo upustí čiastočne alebo úplne od uplatnenia svojho práva podľa § 25 vyhlášky č. 423/1991 Zb. Uvedené je len na zväžení poisťovateľa, pričom ak sa rozhodne neupustiť od uplatnenia postihového práva a uplatní si náhradu všetkých vyplatených plnení, nejde o konanie v rozpore s § 25 vyhlášky č. 423/1991 Zb. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 1M Cdo 3/2004 zo dňa 23.11.2004 vyplýva, že súd pri rozhodovaní o postihu uplatneného podľa § 11 ods. 2 vyhl. č. 423/1991 Zb. (podľa novej úpravy § 12 z. č. 381/2001 Z. z.) nie je oprávnený aplikovať moderačné ustanovenie § 450 Občianskeho zákonníka a dokonca ani § 25 citovanej vyhlášky (nakoľko moderačné právo podľa tohto ustanovenia patrí len samotnej poisťovni). Pokiaľ ide o zásadu ne bis in idem, ide o zásadu uplatniteľnú v trestnom konaní, v občianskoprávnom konaní by bolo možné skôr hovoriť o prekážke rozhodutej veci. V prejednávanej prípadе však nejde o takúto prekážku, nakoľko v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 6C/46/2010 si navrhovateľ uplatňoval náhradu vyplateného plnenia v zmysle § 11 ods. 1 písm. e) vyhlášky za plnenia invalidného dôchodku za obdobie 14.1.2006 do 13.10.2007 a za obdobie 14.10.2007 do 13.1.2009. V tomto konaní si navrhovateľ uplatňuje náhradu za invalidný dôchodok vyplatený v období od 1/2010 do 11/2012. Nejedná sa teda o uplatnenie tých istých náhrad za vyplatené plnenie z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Odporca ako prevádzkovateľ motorového vozidla zveril jeho vedenie F. E., osobe bez vodičského oprávnenia. Odporca bol v dôsledku zranení utrpenej pri dopravnej nehode uznaný za invalidného a Sociálna poisťovňa mu vypláca invalidný dôchodok, ktorý si následne uplatňuje zo zákonného poistenia zodpovednosti odporcu. Keďže invalidný dôchodok je vyplácaný vo forme opakujúcich sa dávok, má poisťovateľ právo uplatniť si postih voči odporcovi z dôvodu zverenia motorového vozidla zakaždým, ako príslušnú náhradu vyplatených dávok invalidného dôchodku vyplatí Sociálna poisťovňa.

Zákonné poistenie zodpovednosti zakladá právo poisteného, aby poisťovňa za neho nahradila poškodeným uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla inému; na druhej strane však poistený je povinný dodržiavať určité povinnosti (najmä § 11 vyhlášky č. 423/1991 Zb.) pod hrozbou sankcie spočívajúcej v uplatnení postihu. Práve porušenie povinnosti na strane odporcu spočívajúce vo zverení motorového vozidla osobe bez vodičského oprávnenia je príčinou vzniku práva navrhovateľa na postih a je jednoznačné, že odporca sa takémuto postihu mohol jednoducho vyhnúť tým, že by si riadne plnil svoje zákonné povinnosti a vedenie motorového vozidla takejto osobe nezveril.

O úroku z omeškania súd rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 1.2.2013.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie odporca, ktorý sa domáhal jeho zmeny a zamietnutia návrhu na začatie konania. Uviedol, že účelom ustanovenia § 11 vyhlášky č. 423/1991 Zb. je výchovné pôsobenie inštitútu poistenia vo sfére zákonného poistenia zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla. Postihové právo poisťovne proti poistenému podľa písmena e) tohto ustanovenia vznikne, ak poistený zverí motorové vozidlo osobe, ktorá nemala predpísané vodičské oprávnenie na vedenie takého vozidla. Poisťovni vzniká takéto právo len vtedy, ak jednoznačne preukáže, že vedenie vozidla bolo zverené osobe, ktorá nemala predpísané vodičské oprávnenie. Citované ustanovenie teda vyžaduje, aby poisťovňa svoje právo uplatnila len po preukázaní vedomosti poisteného (prevádzkovateľa alebo vodiča) o tom, že motorové vozidlo skutočne zveril, a to osobe bez predpísaného vodičského preukazu. Poisťovňa túto skutočnosť pred uplatnením svojho práva musí jednoznačne dokázať. Môže to dokázať napr. tak, že v trestnom konaní vedenom proti takému vodičovi bolo preukázané, že poistený mu zveril vedenie motorového vozidla. V konaní bola preukázaná len skutočnosť, že F. E., ktorá vozidlo viedla v čase nehody, nemala vodičský preukaz. V konaní nebolo preukázané, že odporca riadenie vozidla F. E. zveril a že táto viedla vozidlo so súhlasom odporcu. Uplatnenie postihového práva v rozsahu 100% z vyplatených dávok sociálneho zabezpečenia považoval za odporujúce dobrým mravom.

Navrhovateľ vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázal predovšetkým na závery Krajského súdu v Žiline vyslovené v rozsudku sp. zn. 7Co/424/2012, kde odvolací súd považoval identické odvolacie námietky za neopodstatnené. Podstatnou bola v danom prípade skutočnosť, že F. E. viedla motorové vozidlo v prítomnosti odporcu, ktorý musel vzhľadom na jej vek vedieť, že táto nedisponuje vodičským oprávnením. Ak by si odporca plnil svoje zákonné povinnosti,

nebol by voči nemu uplatnený postihový nárok; postup navrhovateľa v konaní nebol šikanóznym či odporujúci dobrým mravom.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. vo ako vecne správny potvrdil.

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosť rozhodnú pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné zdôrazniť, že súd prvého stupňa sa vyčerpávajúcim spôsobom vyjadril ku všetkým relevantným skutkovým a právnym otázkam posudzovanej veci. Pokiaľ odvolateľ v podanom opravnom prostriedku namietal uplatnenie nároku v danej veci pri aplikácii § 11 ods. 1 písm. e/ vyhlášky č. 423/1991 Zb. k uvedenému treba poukázať na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 20.3.2013 sp. zn. 7Co/424/2012, ktoré riešilo rovnaké právne a skutkové otázky ako tomu bolo v aktuálnom konaní (nárok však bol uplatnený za iné obdobie). Krajský súd v danom rozhodnutí uviedol, že „so súhlasom odporcu ako vlastníka motorového vozidla bolo umožnené F. E. viesť toto motorové vozidlo, i keď mal vedomosť o tom, že táto na vedenie motorového vozidla nemá predpísané vodičské oprávnenie“.

Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

V zmysle uvedeného, keďže na základe totožnej skutkovej a právnej situácie už odvolací súd rozhodol spôsobom vyjadreným aj v napadnutom rozhodnutí, krajský súd nemal dôvod odchyliť sa od už skôr prijatých záverov v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a preto napadnuté rozhodnutie potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.